

ПРОТОКОЛ ООН ПРО НАДАННЯ ДОПОМОГИ ЖЕРТВАМ СЕКСУАЛЬНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА НАРУГИ

12 грудня 2019 року

1. Мета

1.1 Мета цього Протоколу — розробити загальний набір норм і стандартів на основі наявних засад, щоб посилити скоординований загальносистемний підхід до надання допомоги та підтримки, який визначає пріоритетом права і гідність жертв, незалежно від соціального становища ймовірного кривдника¹. Цей підхід узгоджується з ширшими заходами Організації Об'єднаних Націй щодо запобігання сексуальній експлуатації та нарузі й реагування на них, а також враховує усталені передові практики боротьби з гендерно зумовленим насильством.

1.2 З огляду на складні польові умови, в яких діє Організація Об'єднаних Націй і які часто характеризуються конфліктами, насильством і небезпекою, гуманітарними катастрофами, недотриманням прав людини, бідністю та нерівністю, системний та орієнтований на захист інтересів жертв підхід до надання допомоги та підтримки, визначений даним Протоколом, націлений на інтеграцію в роботу Організації з метою просування та захисту прав людини, посилення миру й безпеки та реалізації Порядку денного зі сталого розвитку на період до 2030 року. Зокрема, виконання Протоколу відповідає Цілі 5 сталого розвитку щодо забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей жінок та дівчаток, включно з ліквідацією всіх форм насильства щодо жінок та дівчаток у публічній та приватній сферах. Протокол також відповідає Цілі 16 сталого розвитку, покликаний покласти край усім формам насильства щодо дітей і сприяти мирному та інклюзивному суспільству, включно з доступом до правосуддя для всіх. Крім того, Протокол сприяє реалізації Плану Міжвідомчого постійного комітету щодо посилення захисту від сексуальної експлуатації та наруги (ЗСЕН) в рамках гуманітарного реагування на рівні країн, метою якого є надання швидкої та якісної допомоги всім жертвам сексуальної експлуатації та наруги².

---

¹ Повноваження щодо надання допомоги та підтримки жертвам сексуальної експлуатації та наруги, здійснених персоналом Організації Об'єднаних Націй та пов'язаними працівниками, впливає із Всеохопної стратегії надання допомоги та підтримки жертвам сексуальної експлуатації та наруги, здійснених співробітниками Організації Об'єднаних Націй та пов'язаним персоналом, прийнятої Генеральною Асамблеєю (A/RES/62/214 від 21 грудня 2007 року) та представленої в 2017 році Стратегії Генерального секретаря ООН щодо запобігання сексуальній експлуатації та нарузі й реагування на них (A/71/818). Згідно з цілями та завданнями цього Протоколу, надання допомоги та підтримки жертвам сексуальної експлуатації та наруги буде виходити за рамки положень Додатку Генеральної Асамблеї 62/214, при цьому розмежування понять жертви та скаржника в цьому Протоколі вилучено (див. визначення жертви).

² Див. План Комітету щодо прискорення ЗСЕН у гуманітарному реагуванні на національному рівні, схвалений

2. Сфера застосування

2.1 Цей Протокол поширюється на всі установи системи Організації Об'єднаних Націй, включно з офісами, представництвами, фондами та програмами, що діють у штаб-квартирі, у національних / регіональних відділеннях та на місцях, а також на відповідні домовленості про співпрацю³. Він також поширюється на структури, які не належать до Організації Об'єднаних Націй, але діють за дорученням Ради Безпеки.

3. Принципи

3.1 Необхідно дотримуватися наведених нижче керівних принципів і прав та ретельно контролювати їх дотримання на всіх етапах надання допомоги та підтримки.

- Доступ до допомоги та підтримки буде забезпечено для всіх жертв сексуальної експлуатації й наруги, незалежно від того, чи ініціює жертва розслідування або співпрацює в його рамках і чи залучена до будь-якої іншої процедури притягнення до відповідальності.
- Допомога та підтримка мають надаватись у спосіб, який орієнтований на потреби жертви, ґрунтується на дотриманні прав, враховує вік, гендер і наявність інвалідності, є недискримінаційним та культурно відповідним. Права та інтереси жертв мають бути в основі того, як планується й надається допомога та підтримка. Дітям-жертвам (до 18 років) допомога та підтримка надаються у спосіб, що відповідає правам, закріпленим у Конвенції про права дитини, зокрема врахуванню «найкращих інтересів дитини».
- Допомога, яка надається жертвам, повинна відповідати принципу «не нашкодь» і надаватись таким чином, щоб забезпечити захист їхніх прав, гідності та добробуту. Це може передбачати необхідність заходів безпеки для захисту від помсти, ризиків знову стати жертвою чи зазнати ретравматизації.
- Необхідно поважати права жертви на приватність, конфіденційність та інформовану згоду щодо допомоги. Жертви (або їхні батьки / опікуни у відповідних випадках) мають право вирішувати, яка допомога потрібна, і їм має бути надано інформацію про весь спектр доступних варіантів. Жертви повинні бути поінформовані про хід виконання і результати дій або процесів, які їх стосуються.
- Жертви мають право ініціювати відповідні заходи для притягнення [кривдника/-ів] до відповідальності, у тому числі, за бажанням, на провадження згідно із законом. Організація Об'єднаних Націй співпрацюватиме з державами в рамках усіх доступних заходів, щоб притягнути до відповідальності злочинців, звинувачених у сексуальній експлуатації та нарузі, і при цьому дотримуватиметься процесуальних процедур, конфіденційності та принципу інформованої згоди.

керівництвом Комітету у грудні 2018 року: <https://interagencystandingcommittee.org/iasc-champion-sexual-exploitation-and-abuse-and-sexual-harassment/content/iasc-plan-accelerating>

³ Див. SGB/2003/13, Розділ 6.

4. Визначення⁴

- **Сексуальна наруга** — це фактичне фізичне посягання сексуального характеру або його загроза із застосуванням сили або за умов нерівності чи примусу.
- **Сексуальна експлуатація** — це фактичне зловживання або спроба зловживання вразливим становищем, владою чи довірою в сексуальних цілях, які включають, серед іншого, отримання грошової, соціальної чи політичної вигоди від сексуальної експлуатації іншої людини.
- **Жертва** — це особа, яка зазнає або зазнала сексуальної експлуатації чи наруги⁵.
- **Кривдник** — це особа (або група осіб), яка вчиняє акт сексуальної експлуатації чи наруги. У контексті цього Протоколу поняття «кривдник» може означати співробітника Організації Об'єднаних Націй, або особу, що належить до пов'язаного з нею персоналу, або співробітників структур, що не є учасниками системи Організації Об'єднаних Націй, але діють за дорученням Ради Безпеки.
- **Дитина** — це особа віком до 18 років, незалежно від віку повноліття або віку згоди в правових системах держав.
- **Діти, народжені в результаті сексуальної експлуатації та наруги**, — це діти, яких компетентний національний орган визнає народженими в результаті актів сексуальної експлуатації та наруги, вчинених персоналом Організації Об'єднаних Націй або персоналом пов'язаних організацій, що не є учасниками системи Організації Об'єднаних Націй, але діють за дорученням Ради Безпеки.
- **Персонал Організації Об'єднаних Націй та персонал пов'язаних організацій** — це посадовці, співробітники, консультанти, індивідуальні підрядники, волонтери Організації Об'єднаних Націй, експерти представництва, інші категорії позаштатного персоналу та контингенту.
- **Партнер-виконавець** — це організація, якій представництвом або структурою ООН було доручено реалізацію програми та/або проєкту або їх частини, зазначеної в підписаній угоді, де детально окреслено сферу відповідальності за ефективне використання ресурсів і забезпечення досягнення результатів. Партнерами-виконавцями, серед інших, можуть бути державні установи, міжурядові організації та організації громадянського суспільства, у тому числі неурядові організації. Під це визначення також підпадають субпідрядники партнерів-виконавців⁶.

⁴ Визначення, надані в Протоколі допомоги жертвам, ґрунтуються на Глосарії ООН щодо сексуальної експлуатації та наруги.

⁵ У контексті цього Протоколу термін «жертва» (а не «постраждалий») використовується, щоб уникнути множинної термінології, з усвідомленням того, що різні суб'єкти використовують різні терміни, і відповідно до визначення в глосарії. Протокол охоплює жертв сексуальної експлуатації та наруги, вчинених персоналом Організації Об'єднаних Націй, або пов'язаним із нею персоналом, або співробітниками структур, що не є учасниками системи Організації Об'єднаних Націй, але діють за дорученням Ради Безпеки, а також співробітниками або іншим пов'язаним персоналом партнера Організації Об'єднаних Націй, включно зі співробітниками або пов'язаним персоналом субпідрядника(-ів) партнера-виконавця відповідно до Протоколу Організації Об'єднаних Націй щодо заяв про сексуальну експлуатацію та наругу при роботі з партнерами-виконавцями.

⁶ Див. Протокол Організації Об'єднаних Націй щодо заяв про сексуальну експлуатацію та наругу при роботі з партнерами-виконавцями.

5. Допомога та підтримка жертвам

5.1 Відповідальність системи Організації Об'єднаних Націй за надання допомоги та підтримки починається з моменту надходження в будь-який спосіб чи в будь-якій формі інформації про те, що певна особа може стати жертвою сексуальної експлуатації чи наруги. Це не вимагає отримання достовірних звинувачень у сексуальній експлуатації чи нарузі щодо співробітника ООН, або пов'язаного з нею персоналу, або співробітників, що не є учасниками системи Організації Об'єднаних Націй, але діють за дорученням Ради Безпеки.

5.2 Жертви (як і постраждале населення загалом) мають бути повністю поінформовані про керівні принципи надання допомоги та підтримки, викладені в цьому Протоколі. Їм також слід повідомити, що всі співробітники Організації Об'єднаних Націй та пов'язаний з нею персонал зобов'язані повідомляти про звинувачення в сексуальній експлуатації та нарузі.

5.3 Допомога та підтримка, що надаються жертвам сексуальної експлуатації чи наруги, вчинених співробітниками Організації Об'єднаних Націй, або пов'язаним персоналом, або співробітниками структур, що не є учасниками системи Організації Об'єднаних Націй, але діють за дорученням Ради Безпеки, повинні надаватися передусім через наявних постачальників послуг на основі партнерств, двосторонніх угод або інших інструментів взаємодії між установами Організації Об'єднаних Націй та постачальниками послуг. Перенаправлення для надання допомоги має ґрунтуватися на наявних послугах та програмах, таких, наприклад, як встановлені у відповідній країні механізми реагування на гендерно зумовлене насильство та механізми захисту дітей.

5.4 Усі установи Організації Об'єднаних Націй та всі партнери-виконавці Організації Об'єднаних Націй несуть відповідальність за наявність визначеної та чітко сформульованої процедури для негайного перенаправлення до кваліфікованих постачальників послуг у межах програмних цілей, у рамках яких вони діють, та за наявність відповідного кваліфікованого персоналу щодо процедури перенаправлення жертв для отримання допомоги в безпечний та конфіденційний спосіб.

5.5 Допомога та підтримка жертвам сексуальної експлуатації та наруги має надаватися цілісно та комплексно і за підтримки відповідального фахівця, якщо це можливо, та/або постачальника послуг, що має необхідний досвід та ресурси. Допомога надається в індивідуальному порядку, відповідно до потреб жертви. Поширеними послугами для допомоги жертвам сексуальної експлуатації та наруги є:

- **Безпека та захист.** Розробка негайного плану безпеки або захисту для запобігання ризику помсти, можливих порушень конфіденційності або іншого подальшого насильства щодо жертви. Для забезпечення безпеки слід чітко визначити ролі та зону відповідальності, а також можливості визначених або відповідних суб'єктів. Розроблений на основі оцінки ризиків, з урахуванням згоди та найкращих інтересів жертв, план із забезпечення безпеки чи захисту може включати допомогу в зміні місця перебування, якщо це необхідно та доречно.
- **Медична допомога.** Медична допомога передбачає надання необхідного лікування від наслідків, які виникли безпосередньо через сексуальну експлуатацію та наругу. За необхідності та бажання у випадках сексуальної наруги передбачається інформування жертв про важливість звернення за медичною допомогою протягом 72 годин і перенаправлення до послуг, що включають лікування після контакту з ВІЛ, постконтактну профілактику (ПКП),

а також допомогу щодо репродуктивного та сексуального здоров'я. Медичну допомогу має надавати організація, визначена системою ООН, або відповідний партнер.

- **Психосоціальна підтримка.** Сюди входить надання базової психосоціальної підтримки, у тому числі першої психологічної допомоги, і психосоціальне консультування для допомоги жертвам, на додачу до цілеспрямованих заходів з охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки (ПЗПСП) на основі фактичних даних, а також, за потреби, забезпечення перенаправлення до більш спеціалізованих послуг у сфері охорони психічного здоров'я. Підтримка може також включати сприяння доступу до базових послуг, допомогу за принципом «рівний рівному», розширену соціальну підтримку шляхом відновлення зв'язків жертв із членами сім'ї, друзями та сусідами та/або сприяння соціальній згуртованості через наявні зв'язки в громадах.
- **Освіта, забезпечення засобами до існування та базова матеріальна допомога.** Ця група послуг включає надання їжі, одягу, прихистку, реінтеграцію до навчального процесу та забезпечення засобами до існування, зокрема щоб допомогти задовольнити нагальні потреби тим жертвам, котрі перебувають у найуразливіших ситуаціях. У випадках сексуальної експлуатації та наруги над дітьми допомога має надаватися сім'ям або опікунам дітей виключно в тому разі, якщо це відповідає найкращим інтересам дитини. У таких випадках може бути передбачене забезпечення опікунських сімей харчуванням, а також забезпечення жертв одягом і гігієнічними наборами.
- **Правова допомога.** Цей пункт передбачає, що за бажанням жертви вона може бути направлена Організацією Об'єднаних Націй до постачальників правової допомоги. У справах, коли підозрювані кривдники не є громадянами або постійними мешканцями певної країни, постачальники юридичних послуг мають бути вповноважені вести справи, які можуть стосуватися різних юрисдикцій.
- **Підтримка для дітей, народжених у результаті сексуальної експлуатації та наруги.** За бажанням жертви та в юридично визначених випадках, у співпраці з відповідною державою Організація Об'єднаних Націй сприятиме розгляду позовів про встановлення батьківства та заявок жертв на отримання допомоги на дитину.

5.6 Якщо в охопленні послугами є прогалини і необхідні послуги недоступні, жертвам надаватиметься допомога та підтримка за рахунок внутрішніх ресурсів програм, фондів та установ ООН⁷. Додаткові ресурси для усунення прогалин в охопленні послугами можуть бути надані, наприклад, через Трастовий фонд підтримки жертв сексуальної експлуатації та наруги.

6. Особливі рекомендації щодо дітей

6.1 Діти, включно з дівчатками й хлопчиками підліткового віку, є особливо вразливими до сексуальної експлуатації та наруги через свій вік, гендер, розмір тіла та залежність від інших. Для роботи над викликами, пов'язаними з дітьми-жертвами, організації системи Організації Об'єднаних

---

⁷ Див., наприклад, доповідь Генерального секретаря про спеціальні заходи щодо захисту від сексуальної експлуатації та наруги (A/70/729, параграф 77), де зазначено, що за відсутності будь-яких інших доступних засобів своєчасна допомога у випадках сексуальної експлуатації та наруги буде забезпечуватися з бюджету представництв.

Націй та їхні партнери повинні застосовувати підхід, який бере до уваги вразливості та особливості дитини і відповідно до Конвенції про права дитини передбачає: відсутність дискримінації; найкраще забезпечення інтересів дитини; право на життя, виживання та розвиток; врахування розвитку здібностей дитини, а також право дитини на висловлення власних поглядів та й на те, щоб їх брали до уваги.

6.2 У першу чергу визначення найкращих інтересів дитини передбачає постійну оцінку того, що найкраще сприятиме фізичній, психологічній та емоційній безпеці й благополуччю дитини; визначення застосовується до рішень, які впливають на дитину як на особистість, як на члена певної групи і загалом. У справах, які стосуються дітей, слід консультиватися з ЮНІСЕФ, а впроваджені процеси мають відповідати процедурам захисту дитини, згідно з підходом Організації Об'єднаних Націй до правосуддя для дітей⁸.

6.3 Важливо, щоб ті, хто спілкується з дітьми-жертвами, мали необхідний професійний досвід та підготовку. Оскільки діти, які стали жертвами сексуальної експлуатації та наруги, можуть мати особливі потреби в допомозі, допомога та підтримка повинні надаватися в координації з установами, які працюють у сфері захисту дітей. Протокол визнає, що дорослі, які були жертвами в дитинстві, також можуть потребувати особливої уваги, із подальшим плануванням відповідних заходів.

6.4 У випадках, що стосуються дітей, інформована згода включає інформовану згоду дитини, відповідно до її здібностей, та одного з батьків дитини, законного опікуна або особи, яка замінює батьків, за винятком випадків, коли інформування батьків або піклувальників може піддати дитину ризику (помсти, насильства, наруги та/або недбалості). Згода має бути роз'яснена на самому початку та отримана до надання допомоги дітям-жертвам або в поєднанні з наданням такої допомоги.

6.5 Під час будь-якого розслідування або судового процесу, що може виникнути, дитині-жертві слід надавати відповідну допомогу, яка має включати супровід кваліфікованого спеціаліста протягом усього процесу, якщо це відповідає найкращим інтересам дитини⁹. Як і у випадку з будь-якою іншою жертвою сексуальної експлуатації та наруги, діти повинні бути проінформовані про процес та про те, на що вони можуть очікувати. Це також має включати надання психосоціальної підтримки під час збору інформації та розслідування. Розмова з дитиною має проводитись у спосіб, який відповідає стадії розвитку та здібностям дитини, особами, які належним чином навчені процедурі проведення розмов з дітьми¹⁰. Погляди дитини мають велике значення в процесі прийняття рішень і розглядатимуться як важливий фактор у вирішенні відповідного питання.

7. Ролі та обов'язки

⁸ Пояснювальну записку Генерального секретаря щодо підходу Організації Об'єднаних Націй до правосуддя для дітей розміщено за адресою: https://www.unicef.org/protection/RoL_Guidance_Note_UN_Approach_Justice_for_Children_FINAL.pdf

⁹ Керівні принципи Організації Об'єднаних Націй з питань правосуддя, які стосуються дітей-жертв та свідків злочинів («Рекомендації ООН»), п. 30.

¹⁰ Для отримання додаткової інформації див. UNICEF Guidance on child interview monitoring and conducting child interviews.

7.1 Для запобігання сексуальній експлуатації та нарузі та реагування на них необхідна співпраця між усіма відповідними організаціями системи Організації Об'єднаних Націй. Нижче викладено загальні ролі та обов'язки системи Організації Об'єднаних Націй щодо надання допомоги жертвам сексуальної експлуатації та наруги, вчинених персоналом Організації Об'єднаних Націй або пов'язаним з нею персоналом, або співробітниками структур, що не є учасниками системи Організації Об'єднаних Націй, але діють за дорученням Ради Безпеки. Важливо також посилити взаємодію та співпрацю з національними органами влади, громадами й організаціями та суб'єктами громадянського суспільства, включно з національними правозахисними установами та надавачами послуг і гуманітарними організаціями.

Голова представництва (ГП)	На територіях, де проводиться миротворча операція або наявна спеціальна політична місія, Голова представництва (ГП) є найвищим відповідальним співробітником Організації Об'єднаних Націй в країні, який співпрацює з Постійним координатором та Координаторами з гуманітарних питань, котрі очолюють роботу Групи Організації Об'єднаних Націй у країні (ГООНК) / Гуманітарної групи країни (ГТК) із захисту від сексуальної експлуатації та наруги (ЗСЕН) та, відповідно, загальної координації щодо ЗСЕН для гуманітарного реагування. У цій ролі Голову представництва підтримують Група з поведінки та дисципліни (ГПД) і Польовий уповноважений із прав жертв або Старший спеціаліст із захисту прав жертв (ПУПЖ/СПЗПЖ), за наявності.
Групи з поведінки та дисципліни (ГПД)	Відповідають за надання / координацію допомоги будь-якій жертві сексуальної експлуатації та наруги, вчиненої персоналом представництва Організації Об'єднаних Націй. Допомогу, як правило, надають постачальники послуг на основі перенаправлення, партнерства, двосторонніх угод. ГПД координує свої дії з ПУПЖ/СПЗПЖ, за їх наявності.
Постійний координатор / Координатор із гуманітарних питань (ПК/ГК)	Якщо ПК/ГК є найвищою посадовою особою Організації Об'єднаних Націй (мається на увазі в умовах, коли відсутнє представництво), ПК/ГК відіграє провідну роль у ЗСЕН для ГООНК/ГТК, включно зі створенням мережі ЗСЕН (про представництва див. нижче). У цих умовах загальна координація надання допомоги жертвам здійснюється під керівництвом ПК/ГК, а ГООНК/ГТК відповідають за нагляд за виконанням колективної стратегії ЗСЕН та плану дій ¹¹ . Там, де ПК є найвищою посадовою особою Організації Об'єднаних Націй, відповідно до обов'язків ГК з ЗСЕН, ПК несе загальносистемну відповідальність за розробку колективних стратегій ЗСЕН та забезпечення виконання планів дій з ЗСЕН та надання допомоги жертвам сексуальної експлуатації та наруги.

¹¹ Структура управління та підзвітності Системи ООН з питань розвитку та постійних координаторів (СУП).

Група Організації Об'єднаних Націй у країні (ГОООНК)	Група Організації Об'єднаних Націй у країні відповідає за нагляд за виконанням колективної стратегії ЗСЕН та плану дій у країні в умовах, коли немає ГГК. Сюди входить активне вирішення проблем ЗСЕН, створення та підтримка мережі ЗСЕН, а також забезпечення наявності стратегії надання допомоги та підтримки жертвам сексуальної експлуатації та наруги.
Гуманітарна група країни (ГГК)	Відповідає за колективний механізм та підхід до ЗСЕН як частини загального гуманітарного реагування.
Уповноважений з прав жертв (УПЖ)	Уповноважений з прав жертв відіграє загальносистемну роль у моніторингу, нагляді та координації стратегічного бачення допомоги та підтримки жертвам з усіма відповідними структурами Організації Об'єднаних Націй у штаб-квартирі та на місцях. Уповноважений надає політичну підтримку та консультації відповідним організаціям системи ООН і координаційним механізмам, відповідальним за надання допомоги та підтримки жертвам.
Польовий уповноважений з прав жертв або Старший спеціаліст із захисту прав жертв (ПУПЖ/СПЗПЖ)	У разі наявності, ПУПЖ/СПЗПЖ здійснює моніторинг та координацію надання допомоги та підтримки для забезпечення дотримання прав жертв спільно з ПК/ГК або ГП.
Агентства, фонди, програми ООН	Відповідальні за надання допомоги будь-якій жертві сексуальної експлуатації та наруги, вчиненої працівниками відповідного агентства, фонду чи програми та, у певних випадках, персоналом партнерів-виконавців. Допомога надається відповідно до системи перенаправлення на рівні країни; допомога може надаватися безпосередньо установою, фондом або програмою Організації Об'єднаних Націй, через договірні партнерства та/або через співпрацю з відповідними постачальниками послуг на рівні країни. При направленні дитини, яка стала жертвою сексуальної експлуатації та наруги, постачальником послуг останньої інстанції в рамках системи Організації Об'єднаних Націй є ЮНІСЕФ ¹² .

¹² Як призначене координаційне агентство, ЮНІСЕФ координує сферу відповідальності із захисту дітей, а також є постачальником цих послуг останньої інстанції. Інструкції щодо принципу постачальника послуг останньої інстанції див. <https://www.humanitarianresponse.info/en/coordination/clusters/document/iasc-guidance-provider-last-resort>

Управління Верховного комісара з прав людини	Відповідає за консультування щодо підтримки та допомоги, яка ґрунтується на правах жертви, а також щодо оцінювання та заходів захисту, і за перенаправлення жертв, у тому числі жертв структур, що не є учасниками системи Організації Об'єднаних Націй, але діють за дорученням Ради Безпеки, до відповідних постачальників послуг та координацію з ПУПЖ/СПЗПЖ, за наявності.
Співголови мережі ЗСЕН	Відповідають за співголовування в мережі ЗСЕН від імені ГГК або ГООНК, включно з підтримкою координатора та мережі ЗСЕН для усунення будь-яких прогалин в охопленні допомогою, у координації з відповідними суб'єктами з питань гендерно зумовленого насильства та захисту дітей.
Координатор ЗСЕН	Координує мережу ЗСЕН та несе відповідальність за забезпечення ефективної координації з Підкластером із питань гендерно зумовленого насильства (або подібним) і Робочою групою із захисту дітей (або подібною) щодо надання допомоги жертвам сексуальної експлуатації та наруги, а також за забезпечення навчання всіх членів мережі ЗСЕН щодо процедур безпечного та конфіденційного перенаправлення жертв для надання допомоги.
Мережа ЗСЕН	Відповідає за: а) інтеграцію чинної системи перенаправлення жертв у сфері гендерно зумовленого насильства та захисту дітей до загальних стандартних процедур, які регулюють отримання та передачу звинувачень у сексуальній експлуатації та нарузі; б) забезпечення того, щоб усі члени мережі ЗСЕН пройшли навчання щодо процедур безпечного та конфіденційного перенаправлення жертв для надання допомоги; в) моніторинг будь-яких прогалин в охопленні допомогою та роботу з відповідними сторонами для мобілізації ресурсів з метою усунення цих прогалин.

8. Трастовий фонд підтримки жертв сексуальної експлуатації та наруги

8.1 Трастовий фонд підтримки жертв сексуальної експлуатації та наруги¹³ був заснований Генеральним секретарем у 2016 році. Трастовий фонд надає фінансову підтримку затвердженим проектам, розробленим Організацією Об'єднаних Націй та організаціями, що не входять до Організації Об'єднаних Націй, які допомагають жертвам сексуальної експлуатації й наруги.

8.2 Трастовий фонд не надає фінансової компенсації жертвам, а використовується для фінансування таких напрямів:

- спеціалізовані послуги, яких потребують жертви та діти, народжені в результаті сексуальної експлуатації та наруги (медичні, психосоціальні, юридичні тощо);

¹³ Більше інформації про Трастовий фонд та його повноваження: <https://conduct.unmissions.org/remedial-trust-fund>

- робота з громадами;
- усунення прогалин у наданні послуг допомоги та підтримки;
- комунікація щодо звітності та системи перенаправлення на послуги;
- початкові проєкти для забезпечення засобів до існування для жертв і громад, які зазнають високого ризику сексуальної експлуатації та наруги.

Посилання

Резолюція Генеральної Асамблеї 62/214 на затвердження Всеосяжної стратегії Організації Об'єднаних Націй з надання допомоги та підтримки жертвам сексуальної експлуатації та наруги, здійснених співробітниками Організації Об'єднаних Націй та пов'язаним персоналом, 7 березня 2008 року.

Глосарій ООН щодо сексуальної експлуатації та наруги, друге видання, 2017 рік: https://hr.un.org/sites/hr.un.org/files/SEA%20Glossary%20%20%5BSecond%20Edition%20-%202017%5D%20-%20English_0.pdf

Звіт Генерального секретаря про спеціальні заходи щодо захисту від сексуальної експлуатації та наруги: новий підхід, A/71/818, 28 лютого 2017 року: <https://undocs.org/A/71/818>

План Міжвідомчого постійного комітету щодо посилення захисту від сексуальної експлуатації та наруги в рамках гуманітарної допомоги на рівні країни (МПК/IASC, 2018 рік): <https://interagencystandingcommittee.org/iasc-champion-sexual-exploitation-and-abuse-and-sexual-harassment/content/iasc-plan-accelerating>

Міжвідомчі мінімальні стандарти щодо гендерно зумовленого насильства в плануванні програм із надзвичайних ситуацій, сфера відповідальності за гендерно зумовлене насильство, ФН ООН, 2019 рік: <https://www.unfpa.org/minimum-standards>

Допомога за дітям, які пережили сексуальне насильство: рекомендації для постачальників медичних та психосоціальних послуг в умовах гуманітарного реагування, Міжнародний комітет порятунку та ЮНІСЕФ, 2012 р.: <https://www.refworld.org/docid/532aa6834.html>

Рекомендації УВКБ ООН щодо оцінки та визначення найкращих інтересів дитини, видання 2018 року: <https://www.refworld.org/pdfid/5c18d7254.pdf>

Міжвідомчі рекомендації щодо ведення справ про гендерно зумовлене насильство, видання перше, 2017 рік: https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/interagency-gbv-case-management-guidelines_final_2017_low-res.pdf

Міжвідомчі рекомендації щодо ведення справ із захисту дітей: посібник для керівників політик і програм та уповноважених працівників, Глобальний кластер захисту: захист дітей, січень 2014 року: http://www.cpcnetwork.org/wp-content/uploads/2014/08/CM_guidelines_ENG_.pdf

Оперативний посібник ЮНІСЕФ щодо гендерно зумовленого насильства в надзвичайних ситуаціях (2019).

Єдина політика щодо збалансування розкриття інформації національним органам влади з принципами конфіденційності під час отримання та розгляду заяв про сексуальну експлуатацію та наругу з боку осіб, які діють згідно з мандатом Організації Об'єднаних Націй, Організація Об'єднаних Націй, 2016.

Технічне завдання щодо реалізації Трастового фонду підтримки жертв сексуальної експлуатації та наруги: <https://conduct.unmissions.org/remedial-trust-fund>

Рекомендація Генерального секретаря щодо підходу Організації Об'єднаних Націй до правосуддя для дітей, вересень 2018 року: https://www.un.org/ruleoflaw/files/RoL_Guidance_Note_UN_Approach_Justice_for_Children_FINAL.pdf

